

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetés-díjak
és reclamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — **Hirdetési díjak:** Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyilttér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évre . . . 6 frt —
fél „ . . . 3 frt —
negyed „ . . . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Levéltárnok a vármegyén.

Az általános, minden népnek egyenlőn szükséges tudományok a magyar ember hozzájárulása nélkül is annyira fejlődtek már, hogy azokat nekünk csupán átvennünk, elsajátítanunk is elég dicséretes lenne.

Azonban vannak szorosan hazai tudományok is, a melyekben mi helyettünk kellő terjedelemben és különösen kellő irányban senki sem buvárkodik, a melyeknek helyes fejlesztése tehát egyedül a mi dolgunk.

Ilyen hazai tudomány első helyen saját történelmünk.

Azon időn, a melyben a királyok életrajzát, a történelmi regényeket, a „valószínű”-vel támogatott események elősorolását történelemnek nevezük, az irodalom minden ágába beletekintő ítézet tultott bennünket. Ma már a történeztől elvárjuk, hogy épületét ne képzeletből avagy véleményből, hanem kövekből, kimutatható adatokból építse.

Ámde az adatgyűjtés nagy fáradságot, hosszú időt, sok költséget követel, annyit, hogy az adatgyűjtés és a feldolgozás egy és ugyanazon ember erejének felette áll.

A munkafelosztás elvének alkalmazása e részben is kívánatos, méltányos, sőt lehet is volna. Kívánatos, mert történelmünk hézagait ez uton tölthetnénk ki legkönnyebben; méltányos, mert hazai történelmünk közkinccs levén, kiegészítéséhez hoz-

zájárulni mindnyájunknak kötelessége; lehet, mert az ősiség megszűntével megszűntek levéltáraink titoktárak lenni.

Van történelmi társulatunk. Vannak hatósági és magán levéltáraink. Mi nagy dolog lenne már a levéltárnokokat utasítani, hogy az illető levéltár történelmileg használható okmányait ama társulat számára lassan-lassan lemásolják. A társulat az így nyert okmányok rendezését, kinyomatását szívesen magára vállalná. Az így összegyűlendett anyag feldolgozására aztán majd csak akadna ember.

A magános levéltárnokokra csak példa által hatnánk, de a hatóságiakkal, a kiket mi fizetünk s akiknek dolgát mi szabjuk meg, rendelkezhetünk. Tőlünk függ például Békésvármegyében olyan levéltárnokot tartani, aki okmányokkal foglalkozni szeressen is, tudjon is; tőlünk függ szabály-rendelileg utasítani őt, hogy levéltárunk történelemre vonatkozó okmányait az említett társulatnak megküldözgesse; tőlünk függ hasonló eljárásra az ország többi hatóságát is felszólítani s ez által eszközölni, nehogy a megtelt levéltárok régiebb s talán igen értékes része, mintegy felvidéki városban önmagam láttam, az utcára szorassék.

Igaz, hogy a mi aránylag új vármegyénk nem sokat lendítene a történelemen, de példája, illetőleg felszólítása folytán igen sokat mások által.

A képviselőházat, mint hírlik szeptember 14-ikére fogja összehívni a ház elnöke Somssich Pál,

ki Karlsbaddól Bécsen át, hol vagy 4 napot töltött osztrák politikai s parlamenti tekintélyekkel érintkezvén, már megérkezett Pestre, honnan immár nem is távozik. Andrásy Gyula gróf miniszterelnök szeptember hó 12-re fog Pestre érkezni a mikorra már a többi miniszterek is mind együtt lesznek.

Bécsen át az a hír érkezett Pestre, hogy a kultuszminiszter körlevelet készült intézni a magyar püspökökhöz, melyben a csalhatatlansági dogma kihirdetését szorosan meg fogja tiltani.

— A bírósági szervezéshez a törvényszéki elnökök a „Pesti Napló” szerint már körülbelül meg vannak állapítva, de a kinevezések közzététele még vagy 2—3 hétig késni fog, miután az igazságügy-miniszter előterjesztését a minisztertanácsnak is be fogja mutatni, minisztercink pedig csak mintegy 10—12 nap mulva lesznek teljes számmal Pesten. Elnökök közül többnyire az illető alispánok, s főbírák nevezettek ki, eltérés e szabály alól csak ott történt, hol azt különös fontos okok látszólag igényelni. Az elnökök kinevezésével egy időben a pesti kir. ügyész kinevezetése is közzététetik, kinek aztán az ügyészek kinevezésére befolyása lesz. Az ügyészek kinevezésének közzététele az elnökök kinevezése után mint egy hónappal fog megtörténni.

A hivatalos lap sept. 1-ső számában olvassuk a pályázati felhívást a szervezendő első folyamodású kir. törvényszéki bírói és alügyészi és a járásbírói és bírói állomásokra.

A hadseregből. Több eset fordulván elő, hogy

TÁRCA.**A szerelem országa.**

Minden esetre nagy vakmerőség Petőfi után a szerelem országáról írni, kinek ragyogó tollából egy sugár sem érhető rozadás tollamat, és ki a gyönyör, a kéj mellett ott látta a kárhozatot, a poklot is ez országban. Én nem látom oly fényes, sem oly sötét színben a szerelem országát, az én pegazusom csendes, nem ragad magával oly magasra, s nem ránt le oly mélyre, mint ezt tevő a legnagyobb költő. Én úgy nézek szét a szerelem országában, mint ki a szerelmet regényekből ismeri, s ki a szép szemek sugarát jobban kiállja, mint a kovács üllője a kalapács ütéseit, — tessék e hasonlatból is itélni, mily fogékony lehet az én bordáim alatt levő valami e még meg nem fejtett érzelemre.

Petőfi „vágyszomjasan” kapta meg a szerelem országa kapujának kilincset, én nyugodtan lépek be rajta, s nem látok ugyan oly képeket, mint ő, de látok annyit, melytől visszatértemben sem fog el komorabb hangulat, mint a minővel beléptem.

Tehát belépek, s ha úgy tetszik, olvasóm, lépj utánam.

A szerelem országában épen ez a nap süt, mely felettünk, kivéve ha oly sok eső nem jár, mint az idén, épen olyan kék az ég, vagy ép oly felleges, mint akár nálunk.

De nem úgy ám a hold. Oh a hold a szerelem országában nem fogy, nem növekszik, telt holdnál ábrándozván leginkább a szerelmesek, a hold a

szerelmesek napja, a hold a szerelmi vallomások néma tanuja, a hold a fölény, kinek állandóságára a szerelmesek esküsznek, s ép azért oly tartós, — na mert ilyenkor már a mi holdunk szerepel. — A hold, könyörgöm, oly nagyszerű valami a szerelem országában, mely nélkül szerelem nem is léteznék, s csak az csodálatos, hogy jelen felvilágosodott századunkban még nem akadt tudós, ki fel nem fedezé, hogy a szerelem országának alapítója a hold.

De a mi kék az nem marad. Tény az, hogy legtöbb szerelmi vallomás hold fényénél történik, tény az, hogy senki oly hűségesen a titkokat meg nem őrzi, mint épen a hold, s tény az, hogy a hold minden szerelmesre oly szépen mosolyog.

Mint mondám, a szerelem országának napja a hold, s így a mi napunk csak mellékes szerepre van kárhozatva, hanem aztán a hold a szerelem országában oly fényvel világít, hogy a tárgyak alakjait tökéletesen kivehetővé teszi, s nappali fényben tünteti elő. Én legalább tisztán látok, s óhajtom olvasóm neked is a hasonlót, mert a szemle kezdődik.

Egy nagy sóhaj, — melytől tiz petróleum lámpa elaludnék — de ne rettenj vissza olvasóm, itt már ez a szokás.

Közelebb menve egy férfit látok, ennek kebeléből jött a sóhaj, s e kebel tulajdonosának haja ép oly fehér, mint a hold sugara. — Lám ez a szerelem országa, melybe én vezettelek olvasóm, különbözik a Petőfiétől, itt az ősz férfiak alvó tüze is fellobban, ott csak fiatal tűz égett. — Egy újabb, erősebb sóhaj, melyre a közeli fán egy var-

ju károga el magát, a férfi tovább ábrándozik és egy nevet említ, melynek emlékezete annyira elragadja, hogy a varju károgaást fülemüle zengésnek vélve, s a kedves hangját a halottéhoz hasonlítva még egyet sóhajt, mire a varju felrepül, a férfi felnéz, s orra hegyén valami nedvességet érez azon pillanatban, midőn a varju épen fölötte repül el.

Erre aztán nem sóhajtott többé, hanem rohant ki a világból.

A szerelem országa mennyország, s mi ez után jön az a — pokol. —

Jerünk tovább.

Egy fa tövében két alak mutatkozik, el vannak merülve, észrevétlenül közeledhetünk. — Szép koru nő, pelyhes arcu fiatal ember.

— Alfréd szeretsz-e úgy, miként megérdemlem, szeretsz-e úgy, miként én szeretni képes vagyok? — hangzott a szenvedélyes szózat.

— Betti, szeretlek úgy, mint ember szeretni képes, szeretlek úgy, mint akár Böskét, (e szót hal-kan ejté ki) csak még egy 50-est....

Tovább, tovább, de nem rohanva, mint Petőfi, szép csendesen, engem az ilyesmi úgy mulattat.

Amott szalad egy leányka, — az utolsó szótag csupán divatból áll ott — utána egy férfi; azt hinnők, atyja, ha a lázas szenvedély, mely fogyó erejét megkésztetése, az ellenkezőről nem győzne meg. —

— Gyöngyöm egy csókot, itt érte tárcám, — szól pihegve a férfi.

A hatás meg van, a nő megáll, — a hold nevet. —

a magyar kincstári lovak, melyek vállalkozóknak vagy gazdáknak használatra engedettek át, az ideai hadgyakorlatokra beteg állapotban adattak vissza, a m. k. honvédelmi miniszterium elhatározta, hogy ily lovak ezentul az átvevéskor bizottmányilag megvizsgáltassanak, és ha egészen alkalmasoknak nem találtnának a szolgálatra az illető vállalkozónak azonnal adassanak vissza. — Hogy pedig ezentul mind a kincstár, mind pedig a magán egyének csak tökéletes ép lovakat kapjanak használatra, az is elrendeltetett, hogy a hadműveletek végeztével ismét csak oly lovak adandók ki, melyek tökéletesen munka- és szolgálatképesek.

Franciaországi események.

A haditörvényszék befejezte a commune részeseinek vizsgálatát, a köztársaság Gaveau Courbetot és Parentet kivéve mindnyájára a polgári és haditörvények értelmében halált kért. — Mint hírlék Thiers e végett a haditörvényszékkel összeütközésbe jött, mert jól tudja, hogy ez újabb vérengzés mily roppant izgatottságba hozza az országot, és az áldozatok számát lehetőleg kevesbiteni akarja, de a reactionárius jobboldal, mely már előbb bizottságot küldött ki, hogy Thiers-t a kegyelmi jog gyakorlásában akadályozza, most nem akar hallani a kegyelmi jog kiterjesztéséről, a mit Thiers már néhány nap előtt említett. — Thiers-ügye fordulatot vett. A jelenlegi kormányzó hatalmának meghosszabbítása iránti jelentés, az ezzel szemközt álló törvényjavaslattal együtt a aug. 28-ik ülésben olvastatott fel. Dufaure igazságügyminister erre a minisztertanács nevében egy pótcikk beiktatását kérte, melyben Thiers érdemei méltányoltatnának. E javaslat nagy izgatottságot keltett, a bizottmány határozatlan ellenzi a pótcikk felvételét. — Versaillesi hírek a kormányválságot igen közelinek mondják. Ezek szerint a ministerek lemondani készülnek, a mit egy távirat Larceyról már meg is erősített.

Franciaországban megakarták ülni sept. 4-két a császárság bukásának s a köztársaság kihirdetésének napját. A royalisták e miatt nem kis rémületbe estek, mert bármi ellenszenvvel viseltetnek a császárság iránt, a köztársaságot és ünnepélyeit bizonyára sem üdvözlék inkább. Keresztülvitték tehát, hogy a belügyminister megtiltotta az ünnepélyt azon ürügy alatt, hogy a sept. 4-e Sedanra s Franciaország egyéb súlyos csapásaira emlékeztet. Az izgatás főleg vidéken, mindinkább nagyobb nérvet ölt a nemzetgyűlés feloszlata mellett. — A hadisarcból a harmadik félmiliárdnak lefizetését

Távolról lant hurok pengése hallatszik, a hang elcsal, s egy ifju alakot mutat a hold fénye. Magas ablak alatt zengő énekkel kíséri a lant hurjainak pengését s várja a redők megnyitását.

Forró vágya teljesül, a redők csendesen nyílnak meg, egy gömbölyű feketeség lép előtérbe a nyíláson, az ifju heve fokozódik, a gömbölyű feketeségre szegzi tüzes szemeit, — s abból — jég-hideg viz hull le reá, szakácsnéi hangok keményen dörgik: hogy fürdőre ment a kisasszony, minék kornyikál. — A hold mosolyog.

Tovább, tovább. — Egy ifju kemény karokkal fogózik az ablak akasztóba, fél lábbal a fal párkányán áll, — az ablakon kecces kis fej látszik, — az ifju csókot kér, a leányka nem vonakodik, s már cuppan, midőn a párkány letörik, a párkány alatt a bakter alszik, az ifju reá hull, a bakter felébred, s mint gonosz embert behajtja. — A hold folyvást mosolyog.

Messziről vidám zene hangja csalogat, pezsgő durranás hi.

Ott van Alfréd Böskével. Mindkettő tele zsebbel jött, s maecenasukat nevetve, szakasztják le rövid óráik virágait.

A hold felhő alá buvik, a nap kezd feljönni, a szerelem országa megnéptelenedik.

Szerelem országa, milyen mulatságos panoráma vagy te! Petőfi komoran, mosolyogva lépek én ki kapudon.

Kerekes András.

aug. 30-án fejezték be. — A hadsereg újjászervezése gyorsan halad előre. Néhány nap mulva a mérnökhar megkezdte tevékenységét a chatilloni magaslatokon, hol a Vanves erőd helyén más nemű erődítmények fognak emeltetni. A Bretagneba két tábori tisztt küldetett ki, hogy Rennes város közelében helyet keressenek erődített tábor számára. Továbbá nagy erélyvel dolgoznak azon erődítményeken, melyek Bourgest első rangú fegyverhelylyé s Franciaország nagy fegyvertárává átalakítani vannak hivatva. Neverst, topographiai feldarabítása igen fontos, szintén hatalmasan erősítik. A tornászatra jövőben nagy gondot fognak a hadseregben fordítani, hogy a katonákat minden fáradtság és erőfeszítés elviselésére szoktassák.

Külföld.

Egy londoni távirat szerint a királynő veszedélyesen megbetegedett.

A bécsi „Presse“ aug. 30-áról Rómából táviratot hoz, mely jelenti, hogy a pápa hosszantartó ajúlásba esett, és a legnagyobb gyengeség mellett csak lassan tért magához. Kevés reményt kötnek felgyógyulásához.

Berlin, aug. 30-áról a „Prov. Corr.“ írja: Minden jel oda mutat, hogy a lakosság reménye egy őszinte szilárd egyetértésre Németország és Ausztria közt tényekben talált megerősítést, ámbár nyilvánvaló, hogy formaszere szerződések kötése nem forgott fenn alkalom; a barátságos viszony azon mindkét oldali meggyőződés által biztosítottatik, hogy az egyetértés mindkét birodalom jóllétének, valamint az általános európai békének javára szolgál.

Bukeresti tudósítások megcáfolják mindazon híreket, melyek a romániai fenyegető helyzetet, egy katonai összeesküvést s ennek következtében történt elfogatásokat illetőleg legutóbb forgalomba hoztattak. E szerint az egész országban béke és csend uralkodik.

Legujabbak.

Páris, aug. 31. A tegnapi nemzetgyűlési ülés végén Quinet társai nevében a nemzetgyűlés feloszlata nézve adott be indítványt.

Madrid, aug. 30. A „Gazetta“ egy amnesztia-rendeletet tesz közzé, mely bevezetésében így hangzik: A kormány ismeri a jelen politikai helyzet elleneinek titkos segéd-eszközeit és értesülve van azok gyöngeségéről és hanyagságáról. — A kormány elég erős, minden lázadást az alkotmány és dinasztia ellen elnyomni. Az amnesztia kiterjed mindennemű politikai vétségre. Ilyenekül a hamisítás, és a választásoknál a szabad nézet nyilvánítás elnyomása is tekintetnek. Egy másik rendelet a gyarmat-ministerium hivatalos személyzetére vonatkozik.

Belgrád, aug. 31. Egy Ausztria-Magyarország és Szerbia között legujabban kötött távirati egyezmény szerint a taksa egy egyszerű táviratért innen a monarchia bármely részéig 10 piasterre vagy egy osztr. ért. forintra leszállított.

Levelezés.

Sarkad, 1871. augusztus 31.

T. szerkesztő ur! Magam sem tudom, hogyan tudtam ennyire elkésni tudósítással Püspöky Alajos itt lakó esperest-plébános ur 25 éves papsága örömmünepét illetőleg; hanem jobb későn, mint soha. — Aug. 24-én több esperest s egyéb plébános, fölszentelt pap és klerikus urak jelenlétében és segédkezése mellett fényes misét mondott végig az ünnepelt s az evangélium után tartott beszédében röviden érintvén megfuttat pályáját, mintegy ünnepélyes gyónást tett letolyt napjairól. — A diszebédén számos vendég, rokon és ismerős vett részt, ugy a papok, mint polgárok részéről. — Az első toasztok, elmondva Schiffner endrődi prépost, Neumann József gyulai prépost, Zay János plébános és Fónagy Károly urak által, a jubileátát éltetik, kiemelvén érdemeit. Azt a keresztet melyet Püspöky Alajos mellén látunk — mondá egyik — az 1855-ki choleraiban általa megmentett, mintegy 800 beteg függeszté oda. Élénk

beszédet mondtak még dr. Paulikovic Lajos kaszai és Barzó pesti tanár urak. Ez utóbbi, mint matematikus, a mennyiségtanból indult ki. Az ismeretlenek jelölésére ott — mondá — az X-et és Y-t használjuk. Jelöljék ezek jelen esetben esperest-plébános ur jövőjét; adjanak az aequatióban egyelőre új ismeretlent. De az eredmény mindenesetre az legyen, hogy adjon az isten Püspöky ur életének minél több X-et s vegyen el a nevéből egy Y-t!

X. Y.

Ujdonságok.

— Megyénk szervezési munkálatának egy része a belügyministerium által hiányosnak találtván, kipótlás végett visszaküldetett. E hiányokat az érintett ministerium következőkben jelölte meg: először is a választók összeírása nem egyezik az 1869-ik évben összeírt választók lajstromaival; így például Körös-Tarcsánál 28-al több, Gyománál hárommal kevesebb választó mutatatik ki, mint az 1869-ki összeírásban található. Továbbá a legtöbb adót fizetők névsorára nézve — mely a megye által az egyes adóhivataloktól beérkezett összeírásból olyképen készítettet el, hogy e műveletnél a szervezési törvény 23. és 24-ik §§-ai figyelmen kívül hagyattak, s az ezen szakaszokban foglalt teendők a majdan szervezendő igazoló választmánynak tartattak fen — a ministerium azon megjegyzést teszi, hogy a törvény 92-ik §-ának, mely szerint a harmadik közgyűlésen az igazoló választmány megválasztatik, nem az a célja, hogy e választmányt a 23. 24. §§ teendőivel ruházza fel, mert hiszen a jelen átmenetnél ezen teendőket töle az előző 91. §. már ugy is elvette; hanem célja egyedül az, hogy a 37. § ban felsorolt panaszokat és észrevételeket elnézze. Végül az idézett törvény 25. §-a azt rendeli, hogy egy-egy választó-kerületben 200 választónál kevesebb és 600 választónál több nem lehet, s ezért a megye munkálatának a választó-kerületek alakítására vonatkozó része oly meghagyással küldetett vissza, hogy a 161 választóval megalakított csabai 4-ik alválasztó kerület, valamint a 200 választóval nem rendelkező vésztői, endrődi, öcsödi és gyulavári választó-kerületeknek újból leendő megalakítása iránt, a megye a törvény szigorú szem előtt tartásával intézkedjék.

— A gyulai kasino választmánya mult héten ülést tartott, melynek egyedüli tárgyát a helybeli honvédszázalaj parancsnokságának azon szóbeli megkeresése képezte, hogy a kasinói egyesület a f. hó 24-én megtartandó zászlószentelési ünnepély emeléséhez járulna hozzá. A határozat az lön, hogy a kasinó sem helyiségei átengedésével, sem aláírásai iv kibocsátásával s általában semmi módon és áron sem nyujt segédkezet az ünnepély megtartására. E valóban példátlan és a par excellence intelligensekből álló választmány által hozott határozat indokait csupa kiméletelességből részletesen felsorolni nem akarjuk, s csak azt említjük fel, hogy a kérdéses határozat hozatalára tisztán és kizárólag személyes kérdések, antipathiák és mendemondák szolgáltak alapul. Mi részünkről mélyen sajnáljuk, hogy a dolog így történt, de sajnáljuk különösen azt hogy a kasinói választmány, mely — ismételjük — kizárólag intelligens egyénekből áll, ily cinikus módon adta jelét annak, hogy egy éni tekinteteken elvi jelleggel bíró kérdésekben fölül emelkedni nem tud vagy nem akar. Tartózkodva minden további magyarázattól — mely ugy látszik, ugy is céltalan volna — csak annyit jegyzünk meg meg hogy a kasinói választmány kérdéses határozatával olyképen mutatta be magát, mint a mely honvédtintézményünk — ezen annyira fontos és minden magyar ember által melegen pártolt hazai intézmény — irányában nem a kellő érdekeltséggel viseltetik.

— Ormós Zsigmond, Temesvármegye népszerű főispánja néhány nap óta városunkban időz hova fivére és rokonai látogatása végett rándult át Temesvárról.

— A helybeli torna- és tűzoltó-egylet választmányának aug. 30-án tartott ülésében, a f. sept. 16, 17 és 18-án Pesten tartandó orsz. tűzoltó- és torna-szövetség alkalmára itteni képviselő-

lőkül Ferenczy Alajos, Herbert Alajos, Janó Sándor és Nuszbek József urak jelöltettek ki. Ugyan e választmányi ülésben a pénztár állapota is tárgyalatott, mely a tömérdek kint levő hátralékok miatt, kedvezőnek nem igen mondható.

— **Ma országos vásár** van városunkban, a mit egyébiránt a napokban a városon keresztül hajtott marha és birka csoportok s egymást érő kocsi által fölvert rettentő porfellegek eléggé jeleznek. Vásári tudósításunkat a jövő számban kezdjük meg.

— **Az orosházi önszegélyző-egyletnek** alapszabályai, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium által folyó évi 9337. szám alatt a törvényes bemutatási záradékkal ellátottak.

— **A gyulai főiskolai muzeum** augusztus hó második felében következő tárgyakkal gyarapodott, jelesen: Janó Sándor ügyvéd Apaffy Mihály erdélyi fejedelemnek egy 1692-ik évi sept. 30-án általi Zólyomy Miklós, Hunyad- és Zaránd megyék örökös főispánjához intézett magyar szövegű levelét adományozá. Terényi Lajos részéről Magyar műemlékek Ipolyi Arnoldtól, a Századok legendája Hugó Viktor után Szász Károlytól fordítva, és Isten országa Európában 1840 óta — című összesen négy darab könyvet, továbbá Kossuth Lajos inája a kápolnai elestek feletti díszes képe; — Maschek József részéről: egy 1685-ben nyomtatott „Merkwürdigkeiten“ című régi városok, erődök és várak alakjait elötlintető német könyv. — Kováts Ferenc kairói útjában gyűjtött csiga küldeményt; Udvardy József egy a földből kiásott kégyalakó, félbalta és Zsigmond magyar király (1387—1437-ik) évi ezüst kis pénzét. — Bárány Filenbaum Ferenc egy húsz frankos III. Napoleon volt francia császár 1864-ki aranyát. — Nyékly Alajos 15 darab római, 1 darab tatár, 12 darab Árpád- és vegyes házbóli királyaink idejéből ezüst- és réz-érmét. — Orbán József 2 db kairói ezüst, Constantinus r. cs. 1 db réz, Max Condulphus salisburgi érsek 1 db 1684-ki ezüst, II. Rákóczy Ferenc 1 db 1706, 1 db 1842 porosz, 1 db velencei 1849-ki köztársasági réz, és 1 db ismétetlen ezüst tallér pénzemetek. — Id. Mogyoróssy János 25 db régi római réz, 1 db Szent-István, 1 db Kálmán, 2 db III. Geiza magyar királyok ezüst 1 db II. Rákóczy Ferenc 1705-ki és 1 db Erdély nfejedelemségi kisebb réz pénzeket. — Végre egy nevet meg nem említő által küldött egy vas sisakot egy az 1623—1625-ik évi állítólag a pappenheimi csatából fenmaradt 11½ fontot nyomó mell vas-vértet, s 2 db alabárdos lándzsát.

Munkácsy Mihályról, a megyénkben közelebből ismert genialis festőről, ismét sokat írnak a lapok. Ez idő szerint Düsseldorfban tartózkodik s nem győz a megrendeléseknek eleget tenni, — képeire, még meg sem szárad rajtok a festék, már száz vevő van. Októberben lakását Párisba teszi át, hol díszes műtermét már be is rendezte. Jelenleg két genre-képen dolgozik, egyiknek címe: „Iskola előtt,“ a másiknak „A fecsegők.“ A képeket noha még nem készek, már is számos műárus tekinté meg személyesen Berlinből, Páris és Brüsseltől s mindegyik kész lefoglalni mindannyit. A bécsi kiállításra tervezett képet már Párisban fogja megkezdeni Munkácsy. A londoni kiállításra készült képei pedig, melyekről a műértők szintén lelkesülten szólnak, miután elkéstek, csak a jövő kiállításon kerülnek a közönség elé.

— **A honvéd zászló-szentelés ünnepélyének** alkalmával a koszoru-leányok Wenckheim Matild grófkisasszony és Németh Mariska kisasszony lesz.

— **Mult számunk** ujdonságai közt említők a helybeli honvéd-zászlóalj parancsnokság eljárását egy őrmester irányában, most azonban kedves kötelességünknek tartjuk nyilvánosságra hozni, hogy a parancsnokság belátva a méltánytalanságot e követelésében, attól elállt, nevezett őrmestert felmentvén az ez ideig gyakorlatok alól.

— **Eg és föld között.** Színészeink, kikről a multkor azt irtuk, hogy mult vasárnap tartanak utósor előadást, néhány napon keresztül nagy bizonytalanságban voltak, s a távozásukról keringett

hir majd visszavonott, majd pedig újabb megerősítést nyert. Kezdetben arról volt szó, hogy Aradra mennek vissza, hol a természetvizsgálók nagy gyűlése, elég kedvező alkalom lesz rájuk nézve, majd később Csaba jött szóba, hol mintegy két hétig szándékoztak volna időzni. E közben előadásokat nem tartottak s Thalia nemes bajnokainak ugyancsak bizonytalan volt a sorsa, mig-nem ez elvégre egy időre továbbra is Gyulához láncolá őket, s így tegnap és ma újból játszásra került a dolog. Ugy vagyunk értesülve, hogy a mai előadás az utolsó lesz, azután pedig Aradra tér vissza a társulat.

— **Szerkesztőségünk**hez beküldetett „Felhők és csillagok“ című költemény-füzér előfizetési felhívása. Előfizetési ára füzve 1 frt, díszkötés 2 frt, mely szerzőhöz Darmay Viktorhoz (Viczmándy Győző) Lasztóczra — Zemplémmegye — küldendő.

Vegyesek.

— **Csodabogár.** Egy fehérnemű gyáros tüzete árjegyzékét a következő levél mellett küldözte széjjel: „P. T. A bel és külföldi terjedelmes kereskedelmi összekötéseim után vagyok olyan bator Tisztelt Uraimnak egy új árjegyzékét Redvencző tekintetre nyújtani. Miután az en czélem arra néz, hogy az én már évek óta a leg jobb hírből lévő, Len és Fehér ruha gyártmányaim nagyobb terje delmelyen. készen vagyok, mint az előtt, mindenhol kívánat szerint egyes árucikkkel a leg újabb nemre (tulajdonos gyáru) bámulatos olcsó árért el látni. Nagyon jó czélt mutatnak és minden részben elégséget adnak a leg újabb ingek és lábravalok töllem a Frmeno vágás után készítették úgy-hogy minden ruha darab kel telyesen jól állni. Rend szerind az árucikk posta, vaspálya vagy gőzhajon utánvétel utjan szállítatik el és a bepaklás s. boríték díjnelkül jár. A posta az arukot a díjjak le szállítása után nagyon sebessen és olcsón viszi rendeltetésökhöz. Mindegyeszer vagyok olyan bator az uraim tekintetét arra hajlanni hogy minden mostanilag készített fehérruhacikkkel és minden részben a test mértéknek telyesen felelnek; errenézve kérem tehát. gyermek ruha rendelményénál az élet- időt mint ur és damen ruha rendelményénál az ál- mértéket és nyakbösséget (meter, nyom, ujak vagy a czernaszál által meg adni. (Nagy rendelmény- nyel ajáltando mintat bizonyos nagyságért külden- ni.) Mindhogy én nagy sortiment: készített fehérruhát, leg jobb tiszta Runburgi és Hollandi len- vászont, pikkelyes tis és aszalteritöt és kendöt, Gradel. Canevasse törülkező etc. lom, rám veszek a leg nagyobb biztositást a valódi cikkkért mint a tartos varras és hozzá állomért. A ezikkek vét- tellel 80 fl. árra adok ingyen 1 tezt finom zseb- beliket. Egy nagy sokasság annyi elismeretségrá- soknak, melyeket vevőintől örömmel vevén, nyil- vános beszel és párttart szolgálati alaposság és pontosságnak. Kedveskedjen egy probacsát ten- ni hogy meg győződve legyen a mondatt igazságán. Ha meg történik, hogy egyik vagy más darab re- ménysége elen a kivanotnak nem felel, akkor ké- szen vagyok örömmel azt visszavenni és mással kipotolni eventuel a pénzt vissza adni. Lenvászonj mintak etc. etc. küldeni készleendek. Miután előre egy várakozásának felelendő xéghezvitetésre biz- tositvan udvariasan ajánlkozok szükség szerint en- gemet dráda rendelményekkel tisztelni miután tisz- telve tartom magamat jegyezvén nagyon tisztelő szolgálja. N. N.

— **Muszka kémet fogtak** el Przemyslben, Gács- országban. F. hó 20-án kerített ugyanis az ottani rendörség egy ily egyént hatalmába. Neve Rickard Ede, csehországi születésű. Állítása szerint Moszkó- vát azért hagyta oda, hogy Magyarországon egy bizonyos Beust ur javadalmain keressen foglalko- zást. A helyett azonban, hogy valóban Magyaror- szágra jött volna, ott járkált Jaroslaw és Przemysl környékeiben, azután az épülő przemysl-lupkowi vasut vonalát nézegette, mindenütt kérdezősköd- vén az utak hogyléte és a megerősítendő pontok után. Találtak nála Kumersberg-féle mappákat a jaros-

lavi, przemysli és azon kerületekről, melyeken a vasut át fog menni. Ezekenkivül két fénykép is volt nála, mely Przemysl városát két külön oldal- ról ábrázolja, továbbá egyéb vidékek és helységek fényképét, végre iratokat, melyek erős gyanut ve- tettek rá, hogy orosz kém. Az egyént az illető tör- vénszéknek adták át, de a törvénszék fölmentet- te a vád alól, mely ítéletet az államügyész föleb- bezett.

— **Beküldetett.** A korszellemmel haladó (?) vá- rosunk rég ápolat kívánsága végre teljesült. Van vasutunk mely városunkat virágzásba hozandja, melynek előnyét a földmivelő osztály különösen fogja élvezni. Fölösleges megemlíteni, hogy igen nagy nehézségekkel kellett küzdeni, míg előbb ne- vezett osztály — mely számra legnagyobb — rá- biratott, hogy az a vasut nagy előnyét belátván, annak építésébe beleegyezett. Most közel állunk ezen vasut megnyitására. Szükséges tehát, hogy az állomáshoz jó uton el is juthassunk. Sajnos, hogy városunk képviselői gyakorlati financialis eljárásu- kat abban nyilvánították, hogy ők az egyenes és legközelebbi, a város közepét az állomással össze- kötő s a szőlőskerteken keresztül vezető utat mel- lőzték, és a helyett 2 oldalról vezettek utat, melyeknek megvétele csaknem nagyobb tökélet igényel mint ama célszerűbb egy ut mely által városunk egyidejűleg ékesítettet volna; azért itt financialis tekintetből „gyakorlati eljárásról“ szó sem lehet! No de a többség előtt meg kell hajolnunk, ha mind- járt helytelenül járnak is el, miért ezen tárgyról nem is, hanem a már csaknem elkészített utról szó- lok, mely a város 2 oldalán vonatott. Itt is kéri a képviselő testület takarékosági rendszere, a men- nyiben az állomáshoz ezer kanyarulatokkal ékes- kedő oly keskeny utat építették, hogy jó ut mel- lett is lehetetlen a közlekedés, és szükséges leend e miatt, ha egy kocsi az állomáshoz siet, előbb azt jelezni, ne hogy egy másik vele szembejövén av- val összeütközzék. Ily módon akarja képviselő-tes- tületünk az akadályokat leküzdeni. Erre nézve cél- szertűnek látom a mély belátásu urakkal közölni nézetemet: e szerint fáradsanak ki a képviselő urak a hely színére, bírálják meg önmagok, és tegye- nek intézkedést annak tökéletessé tételére. Remél- jük a közjó nevében e felszólalás eredményét.

B. L.

Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a Békés- megye lótenyésztésének emelésére engedélyezett lóte- nyész-jutalomdíjosztás f. é. september hó 17-én Békés-Csabán fog megtartatni, mely alka- lommal következő államdíjak lesznek kifizetve:

I. Sikerült szopócsikóval bemutatott anyakancák számára, melyek jól ápolat, egészséges és erőteljes állapotban vannak s a jó tenyészkancaik küllekei- vel bírnak. Első díj 12, második díj 10, harmadik díj 8, negyedik díj 6, ötödik díj 5 darab magyar arany.

II. Hároméves kancacsikók számára, melyek kitűnő tenyészképességet ígérnek. Első díj 10, más-odik díj 8, harmadik díj 6, negyedik díj 5, öt-ödik díj 5, hatodik díj 5 darab magyar arany.

Minden tekintetben kitűnő mén-csikókat a kitű- zött díjakból pályázaton kívül is jutalmazhat a díj- osztó bizottság.

Ezen államdíjakra pályázhat minden békés megyei lakos, ha községlőljárói bizonyítvánnyal igazolhat- ja azt: hogy a szopós csikóval bemutatott anya- kanca már a csikó születése előtt sajátja volt, vagy pedig, hogy a kiállított hároméves kancacsikó egy az ellés idejekor birtokában volt anyától származ- zik és általa neveltetett.

Ménestulajdonosok lovai csak ezüstérmekkel dí- jazhatók, s ilyen érmekkel fognak esetleg azon lo- vak tulajdonosai is jutalmaztatni, melyek a díjak elégtelensége miatt aranydíjban nem részesülhetek.

A bemutatott lovak megbíráltása, valamint az odaitélt díjak kiosztása is egy e végre alakult ve- gyes polgári és katonai szakbizottság által azonnal a helyszínén fog eszközöltetni.

Hogy a díjosztó bizottság kellő időben megtud- hassa valamennyi pályázó ottlétét, — köteles min- den pályázó a kijelölt nap reggelén Békés-Csabán a város hatóságánál jelentkezni, hol további uta- sítást nyerend.

Kelt Pesten, 1871-ik év augusztus hó 8-án.

A földmivelés-, ipar és kereskede- lemügyi m. k. ministerium.

Hetivásári tudósítás.

Gyula september 1-én. Ahoz képest, hogy vá- sár előhete van és szorgos még min-íg a nyom- tatási elkésett munka — szép piac gyűlt; — az

uj termésből jöcskán érkezett a gabonafélékből, — feltűnően sok az árpából, — mérsékelt mennyiség a búzából és zabból.

A kereslet kisebb és a kínálat nagyobb volta mellett, a csekélyes buza ára érezhetően csökkent; — úgy hogy 8.50 krtól 9 frt-ig a rostálatlan új tiszta búzát, nem szorult szeműt is lehetett venni; — és a nehezebb féleből az úzerek is vehettek itt-ott 10 frt, 10.20 krral. — A vámbuzát öt-ujjal vegyest, — mely jobb volt a kétszeresnél 8 frt, 8.20 kron adta egy vizimalombeli molnár, 12 óra-
kor is volt még itt-ott eladó buza.

Az árpának java 4 frtjával ma is vigan kelt, — a nagyon lazát 3.60—80 kron is alig vették.

A zabot a piac vége felé eladták is 3 frt-
jával, de úgy sem vették.

A kukoricából alig jött egy-két szekeren va-

lami kevés, s mutatókból is kevesen árultak. — Kissé hibás kukorica 5.60—80 kron láttam venni; — míg a különösen szép kenyérnek is használható egy kétegyházi 7.20—30 krral adta köblét kisiben.

Uj paszulyból jó minőségű egy köből 5.60 kron kelt.

A sertés, ló és szarvasmarha vásár szokássze-
rint, beolvadt az országos vásárba.

Dinnye sok szekérral volt ma, — szép görög-
dinnye is került egy pár szekéren és 18—20 frtjával kelt száza. — Káposzta is sok szekéren elég olcsó volt. Téli-re való ngorka ára felment, ma 40—50 kr is volt a szépnek száza.

Tűzifa igen sok érkezett, és lassu kelet mel-
lett valamivel olcsóbb lett; — ellenben a nád szol-
kott tulságos áron kelt ma is, bár erős behozatal

volt. Belényes vidékéről sok zsindelyt hoztak — és 10,000-et ebből igen olcsón 7.50 kron vett meg egy helybeli háztulajdonos.

Halat 5 szekeren hoztak jobbra csekélyek, — csupán egy tarcsai szatócs hozott szobbeeske poty-
kát, harsát és kecségét; — az utóbbi közt 2—3 és negyedfél fontos egy darab is találkozott, mi a gyulai piacon rendkívül ritkaság.

Máza számra a tarcsai szép halat az ide való kofák 20 frtjával vették együtt a kecségével; —
ők aztán a kecségét 35 és 40 krral is adták font-
ját a nagyjának.

Az országos vásár hetfő óta mozog; — folya-
máról tüzetesen és részletesen a jövő számban.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Szives figyelmeztetésül!

Ajánlunk mindenkor jól rendezett és dúsán ellátott disz-norinbergi és rövidárú kereskedésünkben, mindenféle hölgy-, úri- és gyermekecipőket leg-
jobb készítményben; — nagy választékban fehérruhákat urak és hölgyek ré-
szére; — szintűgy fehéneműeket és bélésnek valókat, csipkéket, selyem-, at-
lasz- és bársony szalagokat minden szélességben; — tartunk továbbá nagy rak-
tárt gyászczikkékben is. —

Fűszer-, anyag- és festékkereskedésünkben, minden a legjobb minő-
ségben kapható, egybekötve az első aradi gőzmalom lisztraktárának örleménye-
ivel gyári áron.

Midőn t. vevőinket pontos előzékeny szolgálat és méltányos árakról biz-
tosítjuk, ajánljuk magunkat becses figyelmükbe.

3—3 (91)

Silberstein testvérek.

96)

BIENER B. B.-Csabán főtéren

ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe saját fűszer-,
anyag- és festék-kereskedésében létező következő kü-
lönlegességek (Specialitáten) bizományi raktárát.

Moll valódi Seidlitz pora.

Kwizda kornenburgeri marhapora.

Forti általános csoda-tapasza.

Seehofer általános gyomor-balzsam.

Dr. Koch gyomor-liqueur és növény-szirup.

Dr. Faykin kárpát növény-szirup, növény-
cukorkák és mell-thea.

Purgleitner emésztési cukrocskái.

Zacherl poloska irtó pora és tinkturája.

Általános fog-tinktúra.

Pagliano szirup.

Mindezen elsorolt tárgyakat egyenesen gyártóik-
tól hozatom, minélfogva azon helyzetben vagyok,
hogy azokat legfrissebb állapotban tarthatom rak-
táromban.

Továbbá ajánlom a valódi angol Portland-Ce-
ment meszet, veres köszén kátrányt tetők
festéséhez, valódi gépkenő olajat, valódi belga
szabadalmazott zsirt, lucerna magot és más ez
ágba vágó cikkeket.

Végül esatorna-kövek állandó nagy raktára
jutányos árak mellett.

Valódi amerikai varrógépek jótállás mellett.

Dúsán aranyozott, szép kiállítású vas sarkeresztek különféle nagy-
ságban.

Petroleum lámpák, és azokhoz valódi amerikai szagtalan fehér
petroleum.

Fegyverek, öntött vaskályhák, takarékos konyhák (Sparherde) és zö-
máncozott edényeiket ajánlják a legolcsóbb árak mellett.

97) 2—3

Scherfeneder és Grabner

vas- és fűszer kereskedők az arany kaszához,
Dessewffy-házban, a kápolna közelében.

98)

Árverési hirdetmény.

Endrőd község fél éves 6 korcsmábi italmérsi joga nyilvános árverésen 3 évekre hasznobérbe adatik; melyre nézve az árverelés tartatik september hó 3-án délután 3 órakor, 1-ór minden korcsmára egyenkint.

2-or. A kikiáltási ár külön minden korcsmára 45 ft.

3-or. Ugyancsak september hó 10-én délután 3 órakor egy másodszeri árverelés fog tartatni az összes 6 korcsmára együttesen. Melyre nézve a kikiáltási ár lesz 270 ft, s ha így több adatna, mint egyenkint, akkor az első árverelés megsemmi-
stül, ha pedig kevesebb ígértetne, — az egyenkinti első árverelés érvényben maradván, a hasznobérbe vevőkkel a hasznobé-
ri szerződések megkötöttek.

4-or. Köteles a hasznobérbe vevő 10 száztóli bánatpénzt az árverelés kezdetekor előre letenni, mely összeg az utolsó
évben fog a hasznobérbe tudatni.

5-ör. A hasznobérbevevők évenkint a fogyasztásiadót, nemkülönb a szerződésekre kivántató bélyegárát megfizetni kötelezettek.

6-or. A hasznobéri összeg két részletben fizetendő és pedig évenkint előre, úgy mint september 30-án és január 1-én.

Kelt Endrődön aug. 27. 1871.

Kovács M. István, bíró.

Gyulán, Dobay János könyvnyomdája. 1871.

Zsák kölcsönző intézet.

Alólirott ajánlja zsák-kölcsön-tárát
legolcsóbb árak mellett.

Bővebb tudomás szerezhető Frie-
denstein H. termény és bizo-
mányi üzletében Gyulán Bilicz-házban.

95) 2—6

Blau Bernát.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására
hozni, miszerint posztó-, vászon- és divatárú üzletemet
ujjonan berendeztem. Nevezetesebb gyárosoknál tett na-
gyobb szerű bevásárlás folytán képes vagyok bárkivel is
helyben versenyezni, és a legméltányosabb áron t. vevő-
immet kielégíteni.

Alcsér János.

94)

2—2